

Kruununmakasiini Raahen

Punatiilinen valtion viljamakasiini rakennettiin Raahen vuonna 1852 valtion intendentin konttorin arkkitehdin Ernst Bernhardt Lohrmannin vuoden 1849 laatimien suunnitelmien mukaisesti. Ensimmäinen viljalasti varastoitiin makasiiniin Lokakuussa 1853 ja viljavarastona rakennus toimi aina vuoteen 1910 asti. Rakennus siirtyi myöhemmin Raahen suojeluskunnan käyttöön, jonka toiminnan loputtua Marraskuussa 1944 se siirtyi Puolustusvoimien käyttöön. Raahen sotilaspäärin varastona rakennus toimi vuoteen 1993 asti, jonka jälkeen tilat vuokrattiin Raahen museon varastotiloiksi vuodesta 1995 lähtien. Raahen kaupunki osti rakennuksen itselleen vuonna 2001.

Kruununmakasiini 1930-luvulla. Raahen museon kokoelmat.

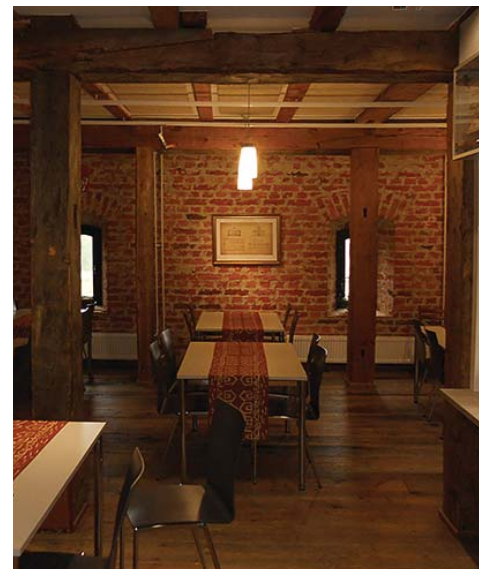
Museonjohtaja Eija Turunen kertoo innokkaiden raahelaisten museon ystävien pitkäkestoisesta hankkeesta saada valtion kruunumakasiinirakennus Raahen museon käyttöön. Ensimmäiset aloitteet hankkeesta tehtiin kaupunginhallitukselle jo 1930-luvulla,

jonka jälkeen sitä on viritelty aika-ajoin uudelleen. 1980 ja 90-luvuilla asiaa esittivät kaupungille museolautakunta museonjohtaja Aulis Forssin johdolla useampaankin otteeseen.

Ensimmäisen konkreettisen askeleen rakennuksen käytöstä museon tiloiksi kaupunki otti pakon edessä, kun kokoelmien varastointipaikkana käytössä ollut teollisuusrakennus tarvittiin kaupungissa järjestettävän työllisyyskurssin pito paikaksi ja kokoelmille oli löydetävä korvaava tila. Niinpä vuoden 1995 kesällä kokoelmat siirrettiin pikavauhtia kaupungin puolustusvoimilta vuokraamaan kruunumakasiiniin. Jalan ovenrakoon saatuaan museoväki jatkoi haaveensa puolesta taistelemista ja kaupunki ostattelikin rakennusta valtiolta vuosien varrella. Viimein, vuonna 2001 valtio myi rakennuksen 250 000 markalla.

Museon väki oli jo valtion hyryläisinä ollessaan tehnyt suunnitelmia työtilojen ja näyttelytilojen sijoittumisesta rakennukseen. Kaunis, avara tila, näkyvät rakenteet ja rouheat yksityiskohdat olivat vain kasvattaneet ihastusta rakennukseen ja ajatukseen tilojen muuttamisesta

museoksi. Vihdoin vuonna 2008 kaupunki myönsi sitkeästi haetun 50 000 euron suunnittelumäärärahan ja nyt päästiinkin tekemään tilaohjelmia ja suunnitelmia "omaan taloon" arkkitehti Jukka Malmivirran kanssa. Suunnitelmien perusteella hankkeelle laadittiin kustannusarviot, jotka tekivät haaveesta "virallisesti olemassa olevan" hankkeen. Museolautakunta ryhtyi hakemaan hankkeelle rahoitusta. Kuin tilauksesta Opetusministeriöllä avautui haku

historiallisten kohteiden käyttötarkoituksen muutoksiin kulttuurikäyttöön, ja vuonna 2010 rahoitusta myönnettiinkin puoli miljoonaa euroa.

Lahjoituksia saatiin yksityisiltä 163 214 euroa ja Kordelinin säätiöltä 60 000 euroa. Kaupungin oma terästehdas Rautaruukki lahjoitti museolle kattopellit.

"Kaikkien lahjoittajien nimet, oli se sitten kuusi tai 130 000 euroa, ovat demokraattisesti aakkosjärjestyksessä tuolla museon ala-aulassa."

Avustusten, lahjoitusten ja kaupungin omien varojen turvin muutostöitä ryhdyttiin toteuttamaan 1,3 miljoonan euron budjetilla.

Pääsuunnittelijaksi valittiin arkkitehti Jouni Salokannel heti rahoituksen varmistuttua. Rakennuksen muutostyöt aloitettiin joulukuussa 2010 kattopellitysten uusimisella ja yläpohjan eristyksellä Raahen rakennuspalvelu Oy:n toimiessa kokonaisurakoitsijana. Syksyllä 2011 muutostöitä tuli suunnittelemaan rakennesuunnittelija Ilkka Sirén Oulusta.

Urakoitsijat löytyivät Raahesta, rakennusurakoitsijana toimi Rakennus Miilukangas, LVI-urakoitsijana Raahen Lämpöinssi ja sähköurakoitsijana Kuusisalo Oy. "Meillä oli sitten semmoinen tähtäin kun se opetusministeriön raha tuli, että talo aukaistaan 21. lokakuuta 2012, oli valmiina mitä hyvänsä", toteaa museonjohtaja. Kyseinen päivä kun oli Raahen museon 150-vuotispäivä. Yhteistyö rakentajien ja museoväen välillä toimi museonjohtajan mukaan hyvin. Jouni Salokanteleen kanssa yhteinen sävel oli selkeä jo alusta lähtien: kaikki vanha mitä on, se jää, ja kaikki vanha mitä pystytään hyödyntämään, se hyödynnetään.

"Me yritetään tehdä mahdollisimman paljon tämän talon ehdoilla tätä muutostyötä, koska me olemme täällä vain käymäselään."

Rakentamisen nykymääräyksien noudattaminen toi mukanaan odottamattomia yllätyksiä tilan käyttöä suunniteltaessa. Sähköpääkeskukseen viemä tilamäärä yllätti, mutta ei kuitenkaan niin paljon kuin ilmanvaihtolaitteiden ahmaisema osuus vintin lattiapinta-alasta. "Se on ihan pyörityttävää, miten paljon nuo ilmastointiputket vievät tilaa" huokaa museonjohtaja. Jokainen laa-

Ullakon ilmastointiputkistoa. Kuva: Satu Kiviniitty.

Yläkerran näyttelytilat avajaisten aikaan. Kuva Satu Kiviniitty. Jan kokoelman säilytykseen saattava lisäsenttimetri tilaa on arvokas, ja sitä olisi vielä huolellisemmalla suunnittelulla ja valvonnalla ehkä voitu saada lisää vintiltä. "Siinä ois pitänyt jonku olla kokoajan ratkuttamassa" nauraa Eija.

Suunnitelmien mukaisesti Raahen museon 150-vuotispäivänä avatun Kruunumakasiinin toimitilat ovat museon työntekijöille pitkäaikaisten unelmien täyttymys. Ensimmäistä kertaa sama katon alta löytyvät lämpimät ja asianmukaiset varastotilat, näyttelytilat, arkistohuone, toimistot, sekä näyttelyiden rakentamiseen ja konservoimiseen tarvittavat tilityötilat, laboratorio ja työpajat. Avajaisviikolla onnellisuus näkyi myös raahelaisissa, kun tuntemattomatkin ihmiset tulivat halailemaan ja sanomaan että "Voi että me ollaan nyt iloisia", kertoo museonjohtaja Eija Turunen hymyillen.

Muutos viljamakasiinista museon näyttely-, varasto-, työ- ja toimistotiloiksi
Rakennusvuosi: 1852
Suunnittelija: Ernst Berhard Lohrmann
Muutosvuosi: 2010-2012
Pääsuunnittelija: arkkitehti Jouni Salokannel
Rakennustyöt: Rakennus Miilukangas Oy.
Rakennuttaja: Raahen kaupunki
Osoite: Merikatu 10, Raahen

Lähteet: Museonjohtaja Eija Turunen haastattelu, Kruunumakasiinimuseo - viljalaarista tietolaariksi, Eija Turunen, Raahen museon kotisivut

Teksti, taitto ja kuvaus: Harri Ryyänen

European rakennusperintöpäivät
Dagarna för Europas byggnadsarv
European Heritage Days

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus